سرمقاله

آینده مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا

ادامه از صفحه ۱
... که نشان‌دهنده تمایل این کشورها به اجتناب از درگیری مستقیم با ایران است. این موضع ناشی از نگرانی‌های اقتصادی است، زیرا کشورهای خلیج فارس به ثبات بازارهای نفت و زیرساخت‌های حیاتی خود وابسته‌اند، که در صورت افزایش تنش‌ها ممکن است هدف حملات ایران یا متحدانش، مانند انصارالله در یمن، قرار گیرند، به‌ویژه با ادامه حملات آمریکا به صنعا. این کشورها همچنین مذاکرات را فرصتی برای دستیابی به ثبات منطقه‌ای می‌دانند که از برنامه‌های توسعه‌ای آنها، مانند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان برای تنوع‌بخشی به اقتصاد و کاهش وابستگی به نفت، حمایت می‌کند.
به گزارش روزنامه «نیویورک تایمز»، حمایت کشورهای خلیج فارس از مذاکرات نشان‌دهنده تحول بزرگی در منطقه در مقایسه با سال ۲۰۱۵ است، زمانی که عربستان به شدت با توافق هسته‌ای ایران مخالفت کرد و آن را «ضعیف» و تقویت‌کننده نفوذ تهران دانست. امروز، این کشورها از گفت‌وگویی حمایت می‌کنند که برنامه هسته‌ای ایران را محدود کرده و از وقوع جنگی منطقه‌ای که ثبات اقتصادی و امنیتی آنها را تهدید می‌کند، جلوگیری کند.
عربستان سعودی موضعی حمایت‌گر از مذاکرات هسته‌ای نشان داده و تأکید کرده که از تلاش‌های دیپلماتیک برای حل‌وفصل مناقشات منطقه‌ای و بین‌المللی حمایت می‌کند. این موضع نشان‌دهنده تغییر قابل‌توجهی در روابط عربستان و ایران است که از زمان امضای توافق عادی‌سازی روابط با میانجی‌گری چین در سال ۲۰۲۳ بهبود یافته است.
سفر وزیر دفاع عربستان، شاهزاده خالد بن سلمان، به تهران در ۱۷ آوریل ۲۰۲۵، که به عنوان «بالاترین سطح سفر در دهه‌های اخیر» توصیف شد، گامی نمادین و عملی برای تقویت گفت‌وگوی دوجانبه و حمایت از ثبات منطقه بود.
در جریان این سفر، شاهزاده خالد با سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران، دیدار کرد و پیامی از پادشاه سلمان بن عبدالعزیز به رهبر انقلاب، آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، ارائه داد. گفت‌وگوها بر توسعه روابط دفاعی، همکاری منطقه‌ای برای تقویت صلح و ثبات، و مبارزه با تروریسم متمرکز بود.
این سفر که پیش از دور دوم مذاکرات هسته‌ای در رم انجام شد، نشان‌دهنده تمایل عربستان به ایفای نقشی فعال در کاهش تنش‌ها است، به‌ویژه با توجه به تهدیدات آمریکا و رژیم صهیونیستی برای حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران در صورت شکست مذاکرات. انگیزه‌های این سفر به چند عامل بازمی‌گردد: نخست، عربستان به دنبال تضمین امنیت اقتصادی خود است، زیرا هرگونه تشدید نظامی می‌تواند زیرساخت‌های نفتی را به خطر بیندازد، همان‌طور که در حملات قبلی منتسب به متحدان ایران رخ داد.
دوم، ریاض می‌خواهد نفوذ دیپلماتیک خود را به عنوان یک قدرت منطقه‌ای تقویت کند، به‌ویژه پس از موفقیت در کاهش تنش‌ها در یمن از طریق نزدیکی با ایران. سوم، عربستان به دنبال ایجاد تعادل در روابط خود با ایالات متحده و ایران است تا از گرفتار شدن در مناقشاتی که به نفعش نیست، اجتناب کند، و با درک این نکته که پروژه توسعه‌طلبانه رژیم صهیونیستی امنیت جهانی را تهدید می‌کند.
در حالی که عراقی‌ها درگیر بحث درباره دعوت از احمد الشریع به اجلاس آتی اتحادیه عرب در بغداد و سفر محرمانه نخست‌وزیر عراق به دوحه و دیدار با الشریع در آنجا هستند، عراق نقش دیپلماتیک پشتیبان مذاکرات هسته‌ای را ایفا می‌کند و حمایت خود را از گفت‌وگو میان ایران و ایالات متحده اعلام کرده است. عراق که روابط نزدیکی با ایران و ایالات متحده دارد، موفقیت مذاکرات را فرصتی برای تقویت ثبات منطقه‌ای می‌بیند که به‌نفع امنیت و اقتصادش است. بغداد، که پیش‌تر میزبان گفت‌وگوهای عربستان و ایران و مذاکرات هسته‌ای پیش از توافق ۲۰۱۵ بود، به دنبال تثبیت نقش خود به عنوان بازیگری بی‌طرف در منطقه است که جایگاه دیپلماتیک آن را تقویت می‌کند.
عراق از مذاکرات به چند طریق بهره‌مند می‌شود: نخست، موفقیت توافق هسته‌ای می‌تواند به رفع تحریم‌های ایران منجر شود که تجارت دوجانبه میان عراق و ایران، به‌ویژه در حوزه انرژی و کالاها، را تقویت می‌کند. دوم، کاهش تنش‌های منطقه‌ای خطر درگیری‌هایی را که ممکن است به خاک عراق کشیده شوند، کاهش می‌دهد، به‌ویژه با توجه به حضور نیروهای آمریکایی در این کشور. سوم، ثبات منطقه‌ای به تلاش‌های بازسازی عراق کمک می‌کند که به سرمایه‌گذاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی وابسته است.
بر اساس اطلاعات اطلاعاتی آمریکا، به نقل از گزارش‌های «آکسیوس»، اختلافاتی در دولت ترامپ درباره ایران وجود دارد: جریانی تندرو خواستار گزینه‌های نظامی و جریانی دیپلماتیک طرفدار گفت‌وگو است. در مقابل، اسناد اطلاعاتی رژیم صهیونیستی که در اکتبر ۲۰۲۴ منتشر شد، از آمادگی برای حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران خبر می‌دهد که مذاکرات را پیچیده‌تر می‌کند. ایران نیز انعطاف مشروطی نشان داده، مانند بحث درباره انتقال ذخایر اورانیوم به روسیه، اما از حق خود برای دسترسی به چرخه سوخت هسته‌ای کوتاه نمی‌آید.

سه سناریوی محتمل برای آینده مذاکرات
۱. توافق جامع: شامل محدودیت‌های سخت‌گیرانه بر برنامه هسته‌ای در ازای رفع تدریجی تحریم‌ها، که با توجه به فضای عمومی و گزارش‌ها محتمل به نظر می‌رسد.

۲. شکست مذاکرات: به دلیل مطالبات غیرقابل‌قبول آمریکا، که ممکن است ایران را به تسریع برنامه هسته‌ای و افزایش خطر درگیری نظامی سوق دهد.

۳. توافق موقت: متمرکز بر مسائلی مانند انتقال اورانیوم و توقف یا کاهش سطح غنی‌سازی، یا به تعویق انداختن اختلافات بزرگ، که در حال حاضر واقع‌بینانه‌ترین سناریو است.
در نهایت، مذاکرات هسته‌ای با چالش‌های پیچیده‌ای مواجه است، اما حمایت کشورهای عربی کلیدی منطقه، به رهبری عربستان، و نقش عراق به عنوان حامی دیپلماتیک، شانس موفقیت آن را افزایش می‌دهد. عربستان از طریق سفر وزیر دفاع خود به تهران به دنبال تضمین ثبات منطقه‌ای است که منافع اقتصادی‌اش را حفظ کرده و نقش دیپلماتیک آن را تقویت می‌کند. عراق نیز از ثبات و تجارت احتمالی با ایران بهره‌مند می‌شود. بر اساس اطلاعات اطلاعاتی، مسیر دستیابی به توافق جامع دشوار اما نه غیرممکن است، و گفت‌وگوی دیپلماتیک بهترین گزینه برای جلوگیری از تشدید تنش‌هایی است که ممکن است منطقه را به سوی جنگی فاجعه‌بار سوق دهد.

نجاح محمدعلی
تحلیلگر و فعال سیاسی عراقی
alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا بررسی می‌کند

بحران انرژی در سایه مخالفت مجلس با لایحه تغییر ساعت رسمی

اختصاصی پیام آشنا- تصمیم مجلس شورای اسلامی برای رد دو فوریت و حتی یک فوریت لایحه تغییر ساعت رسمی کشور، در شرایطی که کشور با بحران فزاینده ناترازی انرژی مواجه است، به‌مثابه نادیده گرفتن یک ابزار مدیریتی ساده اما مؤثر برای عبور از تابستانی پرمخاطره تعبیر می‌شود.
درحالی‌که دولت سیزدهم با استناد به گزارش‌های تخصصی وزارت نیرو و نهادهای پژوهشی، لایحه‌ای دوفوریتی را برای تغییر ساعت رسمی کشور و تطبیق بیشتر ساعات کاری با روشنایی طبیعی روز تدوین و تصویب کرده بود، نمایندگان مجلس سوم اردیبهشت با اولویت دادن به آن مخالفت کردند. تصمیمی که شاید در ظاهر از منظر قانون‌گذاری قابل درک باشد، اما در عمل به نوعی بی‌تفاوتی نسبت به واقعیت‌های میدانی حوزه انرژی تعبیر شده است.

بحران انرژی: مسأله‌ای فنی یا موضوعی سیاسی؟
نکته مهم در مخالفت نمایندگان، تفکیک‌ناپذیری این موضوع از فضاهای جناحی و غیرکارشناسی است. در شرایطی که بر اساس اعلام رسمی وزارت نیرو، تابستان ۱۴۰۴ با کسری ۲۰ هزار مگاواتی برق روبه‌رو خواهیم بود، رد فوری این لایحه بدون ارائه راهکار جایگزین، نه‌تنها گرهی از بحران انرژی نمی‌گشاید بلکه زمان طلایی تصمیم‌گیری را نیز از دست می‌دهد.

به گفته فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، صرفه‌جویی حاصل از تغییر ساعت رسمی معادل ظرفیت تولید یک نیروگاه بزرگ است. مصطفی رجبی مشهدی نیز از امکان صرفه‌جویی هزار مگاواتی در مصرف برق با اجرای این تغییر سخن گفته است؛ موضوعی که در کشوری با شبکه توزیع آسیب‌پذیر و تولید ناکافی، تفاوتی اساسی ایجاد می‌کند.
لایحه دولت در واقع به دنبال بازگرداندن اختیاری بود که پیش‌تر از دولت سلب شده بود؛ اختیاری برای تنظیم ساعت رسمی کشور نه به صورت دستوری و ثابت، بلکه بر اساس تحلیل شرایط واقعی، اضطرارها، فصل‌ها و الگوهای مصرف. در این چارچوب، لایحه بیش از آنکه صرفا تغییر ساعت باشد، نوعی بازتعریف نقش دولت در حکمرانی منعطف و پاسخگو نسبت به نیازهای ملی بود.
مخالفان اما معتقد بودند دولت بدون نیاز به تغییر ساعت رسمی نیز می‌تواند با تنظیم ساعات کاری ادارات، اهداف مدنظر را محقق سازد. اما تجربه اخیر و حتی اظهارات رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور نشان می‌دهد که این اختیار محدود، در شرایط خاص همچون آلودگی هوا، بحران کرونا یا ناترازی شدید برق، پاسخگوی نیاز مدیریت بحران نیست.

پاسخ مجلس: ناکافی و پرهزینه
درحالی‌که دولت تلاش می‌کرد از ابزار ساده تغییر ساعت برای کاهش پیک مصرف و صرفه‌جویی انرژی بهره گیرد، مجلس با تبدیل بررسی لایحه به روال عادی، عملاً آن را از کارکرد فوری و مؤثر خود خارج کرد. با توجه به زمان‌بر بودن روند بررسی لوایح عادی در کمیسیون‌ها و صحن، بعید است این لایحه در تابستان پیش‌رو به تصویب برسد.
این در حالی است که طبق گزارش شرکت مدیریت شبکه برق ایران، اثر روزانه این تغییر در کاهش مصرف، معادل خاموشی‌هایی است که می‌تواند بر زندگی میلیون‌ها شهروند تأثیر بگذارد. رد فوریت این لایحه، در شرایطی که حتی خاموشی‌های زودهنگام در بهار آغاز شده، می‌تواند پیامی نگران‌کننده در مورد فقدان هماهنگی قوا در مواجهه با بحران‌های ملی باشد.

نیاز به کمیته بحران مشترک
مسلماً تغییر ساعت رسمی کشور تنها راهکار مدیریت مصرف انرژی نیست، اما حذف آن از جعبه‌ابزار دولت بدون ارائه ابزار جایگزین، اقدامی پرهزینه برای کشور است. انتظار می‌رود مجلس و دولت با تشکیل کمیته‌ای تخصصی شامل وزارت نیرو، پژوهشگاه نیرو، و نمایندگان متخصص، در کوتاه‌ترین زمان راهکاری جامع و اجرایی برای عبور از بحران انرژی تدوین کنند. اگر ناترازی انرژی در سطح تهدیدی ملی مطرح است، باید تصمیم‌گیری درباره ابزارهای مدیریت آن نیز به همین اندازه اولویت و فوریت داشته باشد.

فرمانده سپاه البرز:

سپاه پاسداران سپر بلای ملت است

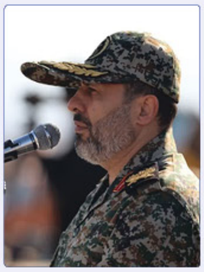

فرمانده سپاه استان البرز گفت: سپاه پاسداران سپر بلای ملت و میراث‌دار آرمان‌های انقلاب اسلامی است.

به گزارش پیام آشنا، سردار سرتیپ دوم پاسدار علیرضا حیدرنیا فرمانده سپاه امام حسن مجتبی (ع) استان البرز، با تبریک دوم اردیبهشت‌ماه، سالروز تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و با اشاره به ماموریت‌های متنوع و گسترده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ۴۶ سال گذشته، گفت: سپاه همواره با تکیه بر اصل متعالی ولایت فقیه در دفاع از انقلاب اسلامی، مردم، مستضعفین و مقابله با فتنه‌ها پیشگام عرصه‌های مختلف بوده است.
وی با بیان اینکه تدبیر حکیمانه امام خمینی (ره) در صدور فرمان تشکیل سپاه یک تصمیم تاریخی بود، افزود: امام خمینی (ره) با نگاهی عالمانه، الهی، دوراندیش و حکیمانه، می‌دانستند که نهال نوپای انقلاب اسلامی پس از سرنگونی رژیم طاغوت، در مسیر خود با چالش‌ها، تهدیدها و توطئه‌های زیادی مواجه خواهد شد و از همین رو، نیاز به نهادی انقلابی برای حفاظت از انقلاب احساس می‌شد.
سردار حیدرنیا تأکید کرد: فرمان تشکیل سپاه در کمتر از ۷۰ روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی صادر شد و از آن روز تاکنون، این نهاد انقلابی در تمامی میدان‌ها حضور سازنده و موثری داشته و مأموریت‌هایش را در راستای سربازی ولایت، دفاع از ملت بزرگ ایران، مستضعفان و آزادگان جهان و پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی دنبال کرده است.
فرمانده سپاه استان البرز با اشاره به وظایف قانونی سپاه در قانون اساسی، تصریح کرد: دفاع از انقلاب اسلامی و مقابله با توطئه‌ها، از مهمترین مأموریت‌های ذاتی سپاه است و در طول این چهار دهه، سپاه در مقابله با گروهک‌های تروریستی، فتنه‌های داخلی و تجاوز دشمنان، همواره حضوری مقتدرانه داشته، به مسئولیت‌های قانونی خود عمل کرده و ضمن گرفتن قدرت ابتکار عمل از دشمنان، اجازه نداده حتی یک وجب از خاک کشور به دست دشمن بیفتد.
وی در ادامه افزود: امروز توانمندی بازدارندگی سپاه در حوزه هوافضا و قدرت موشکی و به ویژه پس از عملیات‌های «وعده صادق» ۱ و ۲، به جایی رسیده که دشمنان به خوبی از قدرت و پاسخ قاطعانه سپاه پاسداران در برابر هر تجاوزی می هراسند و محتاطانه در برابر آن عمل می کنند.
فرمانده سپاه امام حسن مجتبی علیه السلام با تاکید بر آشنایی نسل جوان با دست آوردهای انقلاب اسلامی و پیشرفت های کشور، تصریح کرد: در سال گذشته بیش از ۴۵ هزار دانش‌آموز در قالب اردوهای راهیان پیشرفت از دستاوردهای انقلاب بازدید کردند و بسیج دانش‌آموزی و دانشجویی البرز جزو پیشتازان کشور در این زمینه هستند.
سردار حیدرنیا با اشاره به نقش سپاه در دوران کرونا و سایر بلایای طبیعی مانند سیل و زلزله، عنوان کرد: بسیجیان گرانقدر در دوران کرونا خالصانه همچون سایر عرصه ها نقش آفرینی تاریخی داشتند و در این عرصه از جان خود مایه گذاشتند.
وی در بخش دیگری از سخنانش به ظرفیت‌های گسترده بسیج سازندگی استان البرز اشاره کرد و گفت: با وجود جمعیت حاشیه‌نشین قابل توجه در استان البرز گروه‌های جهادی در موضوع های عمرانی، فرهنگی، آموزشی و اجتماعی فعالیت های بسیار موثری در زمینه احداث و بازسازی منازل محروم، آبرسانی به روستاها، تهیه و توزیع جهیزیه، تهیه و توزیع کمک‌های معیشتی و غیره داشته اند که این فعالیت ها بستر ساز محرومیت زدایی، امید آفرینی و رفع مشکلات اقشار کم برخوردار شده است.
فرمانده سپاه البرز با بیان اینکه بسیج سازندگی در حوزه اشتغال‌زایی نیز فعالیت های بسیار گسترده ای داشته است، گفت: قرارگاه اقتصاد مقاومتی بسیج سازندگی البرز علاوه بر حضور سازنده در کمک به ناترازی های انرژی از طریق اجرای طرح جهاد روشنایی، با تعامل با بانک‌ها و نهادهای دولتی، وام‌های اشتغال‌زایی زیادی جهت اقشار کمتر برخوردار، زنان سرپرست خانوار و افراد جویای کار فراهم آورده تاضمن امید آفرینی، بستر ساز رونق تولید و اشتغال در سطح جامعه شود.
سردار حیدرنیا در ادامه با گلایه از ضعف در اطلاع‌رسانی درباره فعالیت های سازنده سپاه در حوزه های مختلف خدمت به مردم و امید آفرینی، گفت: مقام معظم رهبری همواره بر لزوم بازتاب هنرمندانه فعالیت‌ها و دست آوردها تأکید داشته‌اند، لذا از اصحاب رسانه می‌خواهیم فعالیت های گسترده سپاه در خدمت به مردم و امیدآفرینی را به شایستگی به اطلاع مردم برسانند.
فرمانده سپاه امام حسن مجتبی (ع) البرز در پایان با اشاره به برگزاری کنگره ملی ۵۵۰۰ شهید استان البرز در مهرماه سال جاری، خاطرنشان کرد: تلاش داریم، این کنگره به یکی از بی‌نظیرترین کنگره‌های شهدای کشور تبدیل شود تا گزارش نهایی آن موجب رضایت رهبر معظم انقلاب و ادای دین به شهدای والامقام شود.

منطقه ویژه اقتصادی پیام، پایگاه صادراتی ایران به روسیه می‌شود

در جریان سفر هیأت بلندپایه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران به جمهوری داغستان روسیه، محسن حسنلو، مشاور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین‌المللی پیام با اشاره به ظرفیت‌های راهبردی این منطقه، بر نقش کلیدی پیام در توسعه همکاری‌های مشترک در حوزه حمل‌ونقل هوایی بار، صادرات و واردات، صنایع فناورانه و دیپلماسی تجاری تأکید کرد.

به گزارش پیام آشنا، وی گفت: «منطقه پیام، با برخورداری از زیرساخت‌های پیشرفته در بخش حمل‌ونقل هوایی و نیز حضور فعال شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌تواند به‌عنوان پایگاه صادراتی و فناوری‌محور جمهوری اسلامی ایران در تعامل با کشورهای اوراسیا، به‌ویژه روسیه ایفای نقش کند.
حسنلو همچنین از ارسال نخستین محموله کارگوی هوایی به ماخاچ‌کالا خبر داد و آن را نقطه عطفی در گسترش روابط اقتصادی دو کشور برشمرد.
در بخش دیگری از این نشست، توافق شد مقامات داغستان در آینده نزدیک از منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین‌المللی پیام بازدید کنند. این بازدید با هدف بررسی میدانی ظرفیت‌های این منطقه و انجام مذاکرات نهایی برای توسعه روابط تجاری و اقتصادی و همچنین ایجاد بسترهای حمایتی برای سرمایه‌گذاران خارجی انجام خواهد شد.
روابط عمومی منطقه پیام اعلام کرد، این تعاملات در راستای تقویت دیپلماسی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و فعال‌سازی ظرفیت‌های مناطق ویژه و آزاد کشور ادامه خواهد یافت.
حسنلو همچنین در سفر به جمهوری داغستان روسیه، از آمادگی کامل این منطقه برای توسعه همکاری‌های مشترک در بخش‌های مختلف اقتصادی، فناورانه و هوانوردی با داغستان خبر داد.
وی در جریان این سفر یک‌روزه که با حضور رضا مسرور دبیر شورایعالی مناطق آزاد، محمدجعفر کبیری مدیرعامل منطقه آزاد کیش، مصطفی طاعتی‌مقدم مدیرعامل منطقه آزاد انزلی و حسن ملک‌حسینی مدیرعامل منطقه آزاد اینچه‌برون انجام شد، از بخش‌های مختلف منطقه از جمله فرودگاه و بندر ماخاچ‌کالا بازدید کرد.
وی با اشاره به موقعیت راهبردی پیام، گفت: «منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین‌المللی پیام به‌عنوان تنها منطقه دارای بستر هم‌زمان هوایی، زمینی و ریلی، ظرفیت منحصربه‌فردی در حوزه لجستیک، صادرات و حمل‌ونقل بین‌المللی دارد و می‌تواند نقش کلیدی در گسترش روابط اقتصادی میان ایران و روسیه به‌ویژه جمهوری داغستان ایفا کند.
وی افزود: هم‌اکنون بیش از ۴۰۰ واحد تولیدی و صنعتی با اولویت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در این منطقه فعال هستند و زیرساخت‌های مستعد پیام، فضای مناسبی را برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی و حضور شرکت‌های بین‌المللی فراهم کرده است.»
مدیرعامل پیام با اشاره به ظرفیت‌های گسترده این منطقه در حوزه هوانوردی، افزود: حوزه‌های کارگو، پروازهای آموزشی و مسافری در فرودگاه پیام فعال بوده و این موضوع باعث تمایز آن از سایر مناطق اقتصادی کشور شده است. ما آمادگی داریم با تقویت خطوط کارگو و ایجاد پروازهای مستقیم، در مسیر توسعه صادرات و تعاملات تجاری میان ایران و روسیه گام‌های عملیاتی برداریم.
وی همچنین از توافق اولیه برای بازدید مقامات داغستان از منطقه پیام در آینده نزدیک خبر داد و گفت: «در این بازدید، مذاکرات نهایی برای گسترش روابط اقتصادی و فراهم‌سازی بسترهای حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی در دستور کار قرار خواهد گرفت.»
در این نشست، رضا مسرور، دبیر شورایعالی مناطق آزاد، بر اهمیت راه‌اندازی کریدور شمال ـ جنوب و توسعه پروازهای گردشگری و تجاری کیش ـ رشت ـ ماخاچ‌کالا تأکید کرد.
همچنین، معاون رئیس دولت داغستان با استقبال از پیشنهادات مطرح‌شده، از آمادگی فرودگاه ماخاچ‌کالا برای توسعه همکاری‌های هوایی با ایران خبر داد

اهدای خون، اهدای زندگی

یادداشت

روسیه در آستانه به رسمیت شناختن طالبان

اقدام اخیر دادگاه عالی روسیه در تعلیق و درواقع حذف نام طالبان از فهرست گروه‌های تروریستی روسیه و به تبع آن، رفع ممنوعیت فعالیت این گروه در روسیه، توجهات زیادی را به سوی خود جلب کرده و بازتاب‌های متفاوتی را نیز در منطقه و جهان به همراه داشته است. اما اقدام روسیه در تعلیق نام طالبان از فهرست گروه‌های تروریستی این کشور از چند جهت قابل ملاحظه و تأمل است.
۱- در مورد ماهیت این اقدام باید گفت کرملین این تصمیم را در راستای هماهنگ‌سازی هر چه بیشتر سیاست داخلی و خارجی خود گرفته است. طالبان در شرایطی بیش از دو دهه در فهرست تروریستی روسیه قرار داشتند که مسکو تقریباً از سال ۲۰۰۷ برقراری ارتباط و از سال ۲۰۲۱، روند سرمایه‌گذاری جدی خود روی آن‌ها را آغاز کرده است. در این شرایط، وجود طالبان در فهرست تروریستی در حکم زنجیری بر پای مقام‌های روسیه بود و آن‌ها را در شرایط خودتحریمی قرار می‌داد.
۲- در پیوند این اقدام با شرایط داخلی افغانستان باید گفت دوره جدید حاکمیت چهار ساله طالبان بر افغانستان، احتمالاً روس‌ها را به این نتیجه‌گیری سوق داده که در وهله نخست طالبان با همه کاستی‌هایشان، از ظرفیت‌های لازم برای برقراری یک نظام مسلط و با ثبات نسبی در افغانستان برخوردار هستند و در بدترین وجه نیز سلطه آن‌ها بر این کشور از بی‌ثباتی و آشوب بهتر خواهد بود. از سوی دیگر، در همین مدت این موضوع برای کرملین اثبات شده که طالبان نه تنها از اندیشه‌ها و عملکرد جهادی جهان‌گرایانه دوره اول حاکمیتشان فاصله گرفته‌اند، بلکه می‌توانند از برخی جهات در جایگاه شریک مسکو در مبارزه با تروریست‌هایی چون داعش عمل کنند.
۳- به لحاظ منطقه‌ای روسیه نیز مشتاق است همانند چین از ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی افغانستان به‌ویژه در نقش حلقه اتصال روسیه و آسیای مرکزی با شبه‌قاره و خاورمیانه بهره لازم را ببرد. طرح راه‌آهن ترانس-افغان (به عنوان بخشی از کریدور شمال-جنوب) و فراهم‌سازی زمینه ترانزیت انرژی از اوراسیا به جنوب آسیا می‌تواند بخشی از این هدف‌گذاری‌های بلندمدت تلقی شود.
۴- در نهایت و در وجه بین‌المللی، این اقدام می‌تواند بر موقعیت روسیه در عرصه جهانی و منطقه‌ای تأثیرگذار باشد. با توجه به وقایع خاورمیانه و سقوط دولت بشار اسد در سوریه، مسکو نیاز دارد ضعف حوزه نفوذ خود در آسیا را جبران کند. در عین حال روسیه نمی‌خواهد افغانستان یکبار دیگر به جولانگاه آمریکا و جهان غرب تبدیل شود؛ رخدادی که با توجه به سفر رسمی اخیر هیئت آمریکایی به کابل و شایعات در مورد واگذاری پایگاه بگرام به آمریکایی‌ها، چندان دور از ذهن به نظر نمی‌رسد. بنابراین در شرایطی که ترامپ در حال حاضر نسبت به اسلاف خود حساسیت کمتری در قبال روسیه و تحرکات آن نشان می‌دهد، شاید همکاری هر چه بیشتر با طالبان فرصت مغتنمی برای مسکو محسوب شود. در این میان تحلیلگرانی نیز هستند که این حرکت روسیه را بخشی از تلاش این کشور برای ایجاد اجماع منطقه‌ای (روسیه-چین و ایران) درباره افغانستان در راستای تقابل با ابتکارات آینده آمریکا ارزیابی می‌کنند.

میراحمدرضا مشرف
کارشناس مسائل شبه‌قاره

اخبار سراسری

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌منظور شرکت در مراسم تشییع پاپ عازم رم شد

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، به نمایندگی از مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور، برای شرکت در مراسم تشییع پاپ فرانسیس عازم رم شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ریاست جمهوری، پزشکیان در پیامی به مناسبت درگذشت پاپ فرانسیس، با تسلیت و ابراز همدردی با جامعه جهانی مسیحیت و پیروان کلیسای کاتولیک، از تلاش‌های ماندگار او در مسیر ترویج صلح، عدالت، گفت‌وگو و همزیستی ادیان یاد کرد.
رئیس جمهور همچنین با تجلیل از مواضع انسان‌دوستانه پاپ، به‌ویژه محکومیت صریح جنایات رژیم صهیونیستی در غزه، تأکید کرد که یاد و نام او در دل وجدان‌های بیدار و آزادی‌خواهان جهان ماندگار خواهد بود.
پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، که در سال‌های اخیر نقش برجسته‌ای در ترویج گفت‌وگوی ادیان ایفا کرده بود، روز دوشنبه یکم اردیبهشت ماه در سن ۸۸ سالگی در واتیکان درگذشت.

سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ به طور کامل اجرا نشده است

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: بخشی از اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ اجرا شده است، اما در برخی حوزه‌ها از اهداف ترسیم‌شده فاصله قابل توجهی داریم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، حمیدرضا گودرزی، نماینده مردم الیگودرز در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اهمیت سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، گفت: سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ که در سال ۱۳۸۴ تصویب شد، نقشه راه توسعه همه‌جانبه کشور بود و یکی از اهداف مهم این سند، رساندن ایران به جایگاه نخست منطقه در زمینه‌های اقتصادی، علمی و فناوری بود. با گذشت ۲۰ سال، باید با نگاهی واقع‌بینانه به میزان تحقق اهداف آن بنگریم. وی افزود: اگرچه در برخی بخش‌ها نظیر پیشرفت‌های علمی، تولید دانش بومی و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی پیشرفت‌هایی حاصل شده، اما در حوزه‌هایی مانند عدالت اجتماعی، رشد اقتصادی پایدار، اشتغال، کاهش فاصله طبقاتی و ارتقای رفاه عمومی، از اهداف ترسیم‌شده فاصله قابل توجهی داریم و به‌طور خاص در بخش عمران و زیرساخت، هنوز با استانداردهای منطقه‌ای فاصله داریم. گودرزی ادامه داد: درست است که بخشی از این مشکلات به نوسانات سیاسی، تحریم‌ها و مسائل بین‌المللی بازمی‌گردد، اما نمی‌توان از ضعف در برنامه‌ریزی اجرایی، عدم تداوم سیاست‌ها و بی‌ثباتی مدیریتی نیز چشم پوشید.
عضو کمیسیون عمران مجلس با تأکید بر ضرورت ارزیابی عملکرد سند چشم‌انداز، گفت: امروز باید به صورت شفاف و دقیق اعلام شود که چه میزان از اهداف سند محقق شده است. مجلس می‌تواند با الزام دولت به ارائه گزارش‌های دوره‌ای، عملکرد دستگاه‌های اجرایی را در قبال این سند ملی ارزیابی کند.
گودرزی با اشاره به نقش بودجه‌های سالانه در تحقق سند چشم‌انداز، گفت: دولت باید بودجه‌های سالانه را با توجه به اهداف سند چشم‌انداز تنظیم کند. بودجه‌ریزی عملیاتی، کاهش هزینه‌های غیرضروری و تمرکز بر پروژه‌های عمرانی مولد می‌تواند کشور را به مسیر اصلی توسعه بازگرداند.